

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: AELSAM
Sagsbeh.: DEPSSK
Koordineret med:
Sagsnr.: 1706212
Dok. nr.: 423520
Dato: 19-09-2017

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

[Tirsdag den 19. september, kl. 14.00 – 15.30,
Christiansborg, Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg]

Tale til samråd spørgsmål EJ om en værdig ældrepleje

(Det talte ord gælder)

Tak for ordet.

Og først og fremmest tak til spørgerne for invitationen til samrådet her i dag.

Samrådet i dag giver os en mulighed for sammen at tale om værdighed i ældreplejen, som er en af grundstenene i vores velfærdssamfund.

Jeg ser det som en af mine vigtigste opgaver som ældreminister at skabe de bedste rammer for en værdig ældrepleje for alle ældre borgere, der måtte få brug for hjælp.

Det er uendelig vigtigt, at den enkelte ældre bevarer sin værdighed, hvis de mister evnen til at klare sig selv. Alle har ret til et godt liv – hele livet.

Vi skal derfor huske at møde den enkelte ældre med medmenneskelighed og respekt og forpligte hinanden på at sikre en værdig ældrepleje.

En ældrepleje, der hjælper os til at leve det liv, vi gerne selv vil, og som kan rumme al den forskellighed, vi mennesker repræsenterer.

Samrådsspørgsmålet tager udgangspunkt i et tidligere budgetforslag fra Vordingborg Kommune. Forslaget er nu trukket tilbage, fordi det med borgmesterens ord "Ikke har nogen gang på jorden". Og det er jeg fuldstændig enig med borgmesteren i.

Der har jo været lidt forvirring, ikke mindst i Socialdemokratiet, om forslaget karakter. Det har spørgeren efterfølgende været ude at præcisere. Men lad os også lige få det på plads her i udvalget.

Forslaget var et blandt fem reduktionsforslag på ældreområdet i Vordingborg Kommune. Forslaget var ikke prioriteret, og det var - så vidt jeg er orienteret - fra starten uden politisk støtte fra noget medlem af kommunens socialudvalg.

I forslaget vurderer Vordingborg Kommune besparelspotentialer i, at beboere på plejecentre kun får tilbud om forflytning fra seng til stol og retur igen én gang i døgnet.

Lad mig slå det fast med syvtommersøm: Jeg synes også, at det var et utrolig dårligt forslag, der aldrig burde være kommet frem.

I kommunens beskrivelse af forslaget kommer kommunen selv ind på en række af de forhold, der gør det uacceptabelt. Hvis forslaget var blevet gennemført, ville det inden for ganske få måneder påvirke beboernes sundhedstilstand. Der vil opstå behov for øget hjælp til ernæringsindsatsen, til tryksårsforebyggelse, til inkontinensprodukter og til bedre senge.

Og så er det ikke engang i forslaget beskrevet, at det ville medføre en markant dårligere livskvalitet for beboerne: En helt urimelig begrænsning i deres indflydelse på eget liv og i deres mulighed for at deltage i det sociale liv på plejehjemmet.

Jeg kæmper for, at man skal have lov til at leve hele livet, også når man er gammel og svag og bor på plejehjem.

Så det er et helt igennem uværdigt forslag eller 'fuldstændig forkasteligt', som Seniorrådet i Vordingborg Kommune har kaldt det.

Det er jeg også glad for, at Vordingborg Kommune har indset, så forslaget nu - så vidt jeg er orienteret - er trukket tilbage.

Lad mig derfor slå fast, at regeringspartierne prioriterer en god og værdig ældrepleje. Det har vi vist ved at gennemføre en række konkrete initiativer på området. For en god og værdig ældrepleje skal ikke være noget, vi bare taler om.

Regeringspartierne prioriterede sammen med Dansk Folkeparti i finanslovsaftalen for 2016 at afsætte 1 milliard kroner årligt til en værdig ældrepleje.

Og hvis nogle skulle være i tvivl, så kan jeg fortælle, at kommunerne anvender værdighedsmidlerne på ældreområdet. I 2017 planlægger kommunerne således at bruge hele 86 procent af værdighedsmilliarden til løn – altså til ansatte i kommunerne, der bl.a. kan yde omsorg og pleje på plejehjemmene.

Ældreområdet blev også prioriteret i den seneste finanslovsaftale for 2017. Her blev regeringen og Dansk Folkeparti enige om at afsætte 2 milliarder kroner over fire år til at sikre en bedre ældrepleje.

Vi har blandt andet afsat 380 millioner kroner årligt til at give alle plejehjemsbeboere ca. en halv times ekstra hjælp om ugen. En hjælp som den ældre selv kan være med til at bestemme, hvad skal gå til.

På den måde sikrer vi penge til, at ældre, der flytter på plejehjem, stadig kan opleve at kunne bestemme over deres eget liv. For vi mener, at alle, også de ældre, skal have mulighed for at gøre de ting, der giver livskvalitet for dem.

Det var også med finansloven for 2017, at vi afsatte 450 millioner kroner til bedre ældremad. Kommunerne er allerede i fuld i gang med at bygge eller reovere næsten 800 køkkener landet over, og over 14.000 plejehjemsbeboere vil kunne se frem til at få mere frisklavet mad i fremtiden.

I forsommeren har regeringen med aftalen om kommunernes økonomi for 2018 afsat 800 millioner kroner til mere kernevelfærd, herunder særligt til ældreområdet til at understøtte kommunernes arbejde med at yde værdig pleje og omsorg for ældre borgere.

Derudover er der frigjort yderligere 500 millioner kroner, som kommunerne kan prioritere til mere kernevelfærd. Pengene kan eksempelvis gå til flere ansatte eller til flere aktiviteter for de ældre.

Endvidere har vi i vores finanslovsforslag for 2018 prioriteret 0,5 mia. kr. årligt, der skal forbedre kernevelfærden på bl.a. sundheds- og ældreområdet.

Når vi taler om rammerne for en mere værdig ældrepleje, synes jeg også, det er helt centralt at nævne værdighedspolitikkerne, som vi besluttede at indføre sammen med værdighedsmilliarden med finanslovsaftalen for 2016.

Alle kommuner har udarbejdet en værdighedspolitik for ældreplejen. Det betyder, at man i 98 kommuner er blevet enige om, hvordan en værdig og omsorgsfuld ældrepleje skal se ud, og hvordan det skal afspejle sig i de tilbud, de giver ældre.

Jeg håber også, at de i Vordingborg Kommune fremover vil se på deres budgetforslag på ældreområder i forhold til deres værdighedspolitik. Og hvis det ikke allerede er klart, at et forslag om kun at give beboere på plejecentre tilbud om at komme ud af sengen én gang i døgnet ikke vil være i overensstemmelse på værdighedspolitikken, så er der i hvert fald et punkt, som kommunen bør se på, når værdighedspolitikken skal revideres i 2018.

Jeg vil gerne komme med en generel opfordring til borgere, pårørende og ældrerådene om at holde øje med, om kommunalbestyrelserne i deres ældrepolitiske initiativer lever op til deres løfter i værdighedspolitikkerne.

Der bliver i samrådsspørgsmålet spurgt til, om det er en fornuftig prioritering at bruge penge på skattelettelser frem for velfærd.

Nu sidder jeg ikke her som skatteminister eller finansminister. Og jeg vil først og fremmest opfordre til, at spørgsmål om skat rettes til den ansvarlige minister.

Overordnet kan jeg sige, at der ikke er nogen modsætning mellem skattelettelser og velfærd.

En sund dansk økonomi – hvor det kan betale sig at arbejde, og hvor virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft – er en forudsætning for, at vi også i fremtiden har råd til en stærk og velfungerende offentlig sektor.

Det er netop tidligere års reformer, som har været med til at sikre, at vi i dag står i en situation, hvor vi både har råd til velfærd og skattelettelser.

Og som jeg lige har beskrevet, så har regeringen igangsat en lang række initiativer, der skal sikre en mere værdig ældrepleje, hvor der tages hånd om de ældre.

Vi skal endvidere også huske på, at hvis vi ser på de kommunale budgetter, så er det faktisk sådan, at kommunerne har prioriteret med ca. 2 milliarder kr. mere til ældreområdet de sidste to år, når der tages højde for de løft, der følger af finanslovene. Det er rigtig mange penge.

- Kommunernes budgetter viser, at kommunerne har budgetteret med en stigning på ældreområdet på 1,2 milliarder kr. fra 2015 til 2016 og 0,7 mia. fra 2016 til 2017.

Fakta er altså, at ældreområdet har fået et markant løft under denne regering. I de sidste to år er der tale om en forskel på to milliarder. Det er jeg som ældreminister selvfølgelig glad for.

Lad mig her afslutningsvist slå fast, at det vigtigste for mig er, at vi alle trygt kan gå alderdommen i møde med klar forvisning om, at hvis vi får brug for hjælp, så får vi den.

Det kæmper vi for i regeringen. Det har vi tydeligt vist i de seneste finanslovsaftaler, hvor vi sammen med Dansk Folkeparti har afsat mange nye midler til ældreområdet. Og det har vi vist med økonomiaftalen med kommunerne for 2018, hvor ældreplejen også er blevet prioriteret.

Jeg vil blive ved med at arbejde for, at vi hver dag styrker og udvikler ældreplejen. Til gavn for de ældre, de pårørende og medarbejderne – for det er dem, det handler om.

Tak for ordet.